

een groot deel van het jaar teisterde. Met medewerking van het ingenieursbureau Van Hasselt en De Koning (nu Haskoning) werd een plan opgesteld om de overgebleven poldergebieden te gaan bemalen.

Rijksgemaal.

Één van deze nieuwe gemalen was het gemaal 'Rijk van Nijmegen en Maas en Waal', dat in 1914 werd gebouwd. In dit gemaal kwam een stoommachine van Stork. Het gemaal kon 300 m3 water per minuut verplaatsen. Net zoals bij het stoomgemaal van Last was dit niet steeds nodig, maar soms moest de machine ook wel eens 2 maanden achter elkaar draaien zonder te stoppen! Bij de Schans zorgde de machinist Hendrik Daanen samen met de Jan van Mil en Janus Graven voor een goed verloop. Tweede machinist was Marinus v.d. Velden. Kolen voor de stoommachine werden aangevoerd per schip tot aan het veerhuis. Het overladen en met paard en kar vervoeren naar de kolenloods leverden ook weer voor enkele mensen werk op.

Het gemaal is gesloopt in 1954. Later is er nog een smederij en opslag van manden in geweest, waarna het door brand werd verwoest tot de ruïne die nu al jaren het landschap ontsiert. Dineke van Geffen-Daanen, dochter van de machinist, weet zich nog te herinneren dat de schoorsteen van dit gemaal eind jaren vijftig niet door een explosie werd gesloopt, maar van boven af steen voor steen werd afgebroken.

Als er mensen zijn die ons daarover preciezer kunnen informeren houden wij ons aanbevolen.

(wordt vervolgd)

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in Dorpshuis
de Hucht van 20.00 tot 22.00 uur

CVB Bank 91.84.97.752
KvK nr. 11069033

Johan de Jong	tel. 56 1557
Ben van Dijk	tel. 56 1942
Jan van der Voort	tel. 56 1632
Adrie van Hoogstraten	tel. 56 2425

email: wham@alphenandemaas.com
www.alphenandemaas.com

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas Nieuwsbrief

April 2010

Kalenderfoto april 2010

Het kan bijna geen Alphenaar ontgaan dat in de maand april naast het spektakel Pleinpop ook het 40-jarig jubileum van de basisschool Mariënhof wordt gevierd. Vandaar de herinneringskaart bij de maand april op onze kalender. Deze kaart kreeg elke leerling die dertig jaar geleden op deze school zat ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum. De afbeelding toont naast de schoolgebouwen ook enkele speeltoestellen, het feestprogrammaboekje, de eerste steen en de bouwplek met enkel de spanten. De school werd getekend door de Alphense architect, Johan van Wezel. Aannemer van Koolwijk uit Dreumel bouwde het gebouw voor 700.000 gulden.

Pastoor De Bresser in actie bij het in metselen van de eerste steen voor de nieuwe katholieke school in Alphen.

In 1970 startte de school met 185 leerlingen, klas 1 t/m 6. De naam Mariënhof werd door het schoolbestuur gekozen omdat op deze plaats, voor de boerderij 't Hof, een klooster zou hebben gestaan. Historisch klopt dit niet: de plaatsen waar kloosters hebben gestaan zijn uit archieven bekend, en Alphen wordt daarbij niet genoemd.

De eerste steenlegging vond plaats op een middag in het bijzijn van enkele kinderen uit de hoogste klassen. Op de krantenfoto menen we te herkennen: Theo Krüs (pleegkind van pastoor de Bresser), Liesbeth Derks, Maria Smits (onder de pijl) en Bennie Verhoeven. Veel oud-leerlingen weten zich vooral

nog de verhuizing van het schoolmeubilair te herinneren: iedereen droeg daarbij in een lange rij zijn eigen tafel en stoel door de Schoolstraat.

Bijzonder van het nieuwe schoolgebouw was de vaste vloerbedekking in de lokalen, veel grote ramen, bij elke klas een lesteras of patio waar buiten leesles, handenarbeid of tekenen kon worden geven. Nu zijn ook deze lesterassen volgebouwd. Verder was het ook apart dat er een gemeenschappelijke ruimte met een podium was, dat ook als personeelskamer werd gebruikt. In 1985 zijn ook de kleutergroepen bij de andere klassen in de Mariënhof gekomen, i.v.m. de wet op het basisonderwijs.

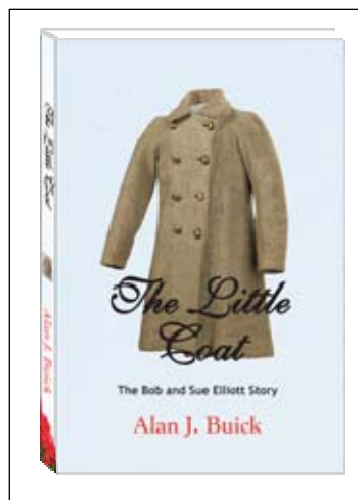

The Little Coat.

De jaren van de oorlog zijn in Alphen tamelijk rustig verlopen. Pas aan het einde van de bezettingsjaren, in nov. 1944, kregen de mensen hier in het dorp te maken met de militairen die Nederland kwamen bevrijden. Maas en Waal was een tijdlang frontgebied. Gevochten werd er het meest langs de Waalkant, bij Dreumel, Wamel en Leeuwen.

In die periode worden in Alphense gezinnen verschillende mensen uit deze dorpen opgenomen om hen wat meer veiligheid te bieden. Op deze manier is ook Zus Cretier uit Rossum hier gekomen.

Ze was 14 jaar, maar erg klein en tenger en dol op de soldaten die hier gelegerd waren. Deze soldaten noemden haar Sussie. Ze was erg onder de indruk van de mooie uniformen die de soldaten droegen. Zelf was ze door de armoede in de oorlogstijd maar slecht gekleed.

De militairen bedachten met kerst 1944 een cadeautje voor haar: ze vroegen iemand in Alphen om van een wollen soldatendecken en materialen die zij hadden een militair jasje te naaien voor Suzie.

Vele jaren later, in 1985 is Sue Cretier getrouwd met een van de Canadese militairen Bob Elliot. Het jasje (The little coat) belandde in het Canadese Oorlogsmuseum in Ottawa.

En nu, 65 jaar na het einde van de oorlog, heeft een schrijver in Canada het verhaal van Bob en Sue opgeschreven in een boek met de titel: The Little Coat.

WHAM kreeg van NOVA journalist Jan Eikelboom de vraag om bij te dragen aan een

reportage over dit boek. Dankzij allerlei dingen die we in de loop der jaren hebben verzameld (foto's en zelfs een dagboekje) kunnen we daaraan onze medewerking verlenen. De uitzending zal plaatsvinden op zaterdag 1 mei.

Zoekplaatje

We hebben op de foto met de Canadese militairen voor de oude school wat nummers geplaatst omdat mogelijk nog wel mensen zich wat namen bij deze personen herinneren. Wij zijn blij met elke informatie.

Zoekplaatje februari (optocht kleuters).

Helaas heeft dit zoekplaatje geen namen opgeleverd. Mogelijk zijn de personen op deze foto nog te jong en lezen ze onze nieuwsbrief (nog) niet. We proberen het over een jaar of tien nog wel eens ;-)

Stoomgemalen in Alphen (3)

(vervolg van nieuwsbrief mrt. 2010)

Toen bleek dat de waterstand in de Molenpolder (Dreumel, Wamel en Alphen) met de stoomgemalen beter te beheersen was, ontstonden er plannen om ook de rest van het gebied tussen Maas en Waal door gebruikmaking van stoomkracht van het overtollige water te verlossen. Met name de nieuwe commissaris van de koningin, Van Citters, spoorde de dijkgraven aan iets te doen aan de toestand waarbij het kwelwater het gebied